

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์:
ศึกษาเฉพาะกรณีสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของคู่สัญญา

ชื่อผู้เขียน : นายธนนชัย สุรพัฒน์

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชลอ ว่องวัฒนาภิกุล ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ธนวัฒน์ เนติโพธิ์

การปรับโครงสร้างหนี้ เป็นเรื่องใหม่สำหรับวงการธุรกิจในประเทศไทย มีจุดเริ่มต้นมาจากการหาหนทางแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหานี้เสียของสถาบันการเงินซึ่งเจ้าหนี้และลูกหนี้สมควรจะแก้ไขปัญหาระหว่างนี้ร่วมกัน และการช่วยให้ลูกหนี้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ และในขณะเดียวกันเจ้าหนี้หรือสถาบันการเงินก็มีโอกาสได้รับชำระหนี้คืนสูงสุด ซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายวิธี เช่น ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ปรับหนี้ระยะสั้นเป็นหนี้ระยะยาว ลดอัตราดอกเบี้ย ลดต้นเงินและ/หรือ ดอกเบี้ยค้างรับ ให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และ/หรือ ดอกเบี้ย รับโอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหรือมิใช่หลักประกันเพื่อชำระหนี้ แปลงหนี้เป็นทุน โอนเปลี่ยนตัวลูกหนี้ และ รับชำระหนี้จากบุคคลภายนอก เป็นต้น โดยใช้สัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการผูกมัดคู่สัญญา ทั้งนี้ ปัจจัยที่ทำให้การปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จควรตั้งอยู่บนพื้นฐานความสมัครใจในการให้ความร่วมมือและการเจรจาต่อรองที่เป็นธรรมระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ โดยต่างฝ่ายต่างต้องยอมผ่อนปรนเงื่อนไขและข้อกำหนดต่างๆ ให้แก่กันบ้าง แบ่งรับความเสียหายกันไปตามสัดส่วนที่ควรจะเป็น ส่วนสูญเสียที่เกิดจากการดำเนินการดังกล่าวเจ้าหนี้ยอมรับได้เพียงใด ถือเป็นหัวใจของการปรับโครงสร้างหนี้ ดังนั้น การปรับโครงสร้างหนี้จึงเป็นประโยชน์ทั้งฝ่าย

ลูกหนี้และฝ่ายเจ้าหนี้ ถือเป็นทางออกที่ดีสำหรับภาวะที่กิจการของลูกหนี้อยู่ในฐานะไม่สามารถชำระหนี้ได้อย่างเพียงพอ แต่ไม่ถึงขนาดมีหนี้สินล้นพ้นตัว บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้มีหลายฝ่าย ได้แก่ เจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงิน ลูกหนี้ ผู้จ้างเอง ผู้จ้างนำ ผู้ค้ำประกัน และเจ้าหนี้อื่นที่มีใช้สถาบันการเงิน

สิ่งสำคัญที่เป็นปัญหาให้ต้องพิจารณากัน คือลักษณะทางกฎหมายของสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ว่าเป็นการรับสภาพหนี้หรือการแปลงหนี้ใหม่หรือการประนีประนอมยอมความ ปัญหาเกี่ยวกับข้อสัญญาที่ไม่ธรรมดาในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เจ้าหนี้ที่ทำการแปลงหนี้เป็นทรัพย์สินหรือแปลงหนี้เป็นทุนมีความเสี่ยงที่อาจถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องในฐานที่ทำให้เจ้าหนี้อื่นเสียเปรียบ ข้อจำกัดห้ามหักกลบลบหนี้กับค่าหุ้นตามมาตรา 1119 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากมิได้กระทำภายใต้กระบวนการฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายล้มละลาย สิทธิของเจ้าหนี้ที่ตกลงแปลงหนี้เป็นทุน ควรมีหลักเกณฑ์อย่างไรจึงจะเป็นธรรมแก่ทั้งฝ่ายเจ้าหนี้และฝ่ายลูกหนี้ ซึ่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่อาจให้ความคุ้มครองสิทธิของคู่สัญญา อีกทั้งกฎหมายล้มละลายก็ไม่เปิดช่องให้ลูกหนี้บางประเภทในกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ทำการศึกษาถึงการปรับโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินไทยเปรียบเทียบกับ การปรับโครงสร้างหนี้หรือประนีประนอมหนี้ตามกฎหมายของต่างประเทศ ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบคู่สัญญาตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้และตามกฎหมาย การปรับโครงสร้างหนี้โดยบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ผลกระทบของกฎหมายบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยที่มีต่อธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งปัญหาการตีความของศาลเกี่ยวกับข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมดาในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบกับ การปรับโครงสร้างหนี้หรือการประนีประนอมหนี้ตามกฎหมายของต่างประเทศ เห็นว่าน่าจะได้มีการพิจารณาถึงการนำหลักเกณฑ์ของสัญญาล้มล้มล้มและกระบวนการนอกศาลมาปรับใช้กับสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้และกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของไทย โดยบัญญัติให้เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายล้มละลายแยกส่วนจากกระบวนการฟื้นฟูกิจการที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งน่าจะเป็นกระบวนการ

T142606

การที่เหมาะสมสำหรับลูกหนี้บางประเภทในกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล เพื่อให้มีกระบวนการฟื้นฟูฐานะการเงินที่เหมาะสมตามขนาดของกลุ่มธุรกิจลูกหนี้ จัดปัญหาข้อกฎหมายและการตีความสัญญาของศาลที่จะกระทบต่อสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของคู่สัญญาในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ รวมทั้งให้นำมาตรการเร่งด่วนปัญหาการเงินที่เกิดขึ้นมาปรับใช้เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบเศรษฐกิจและการเงินของไทย ทั้งนี้ เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์และสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

Troubled Debt Restructuring is a new matter in business sphere of Thailand. Its starting point was derives from finding out ways for solutions of economic crisis problems and it is considered to be the most important process in solving problems relation to bad debts of financial institutes which creditors and debtors volunteer to solve jointly the problems of the burden of the obligations. It is also helpful to debtors to be capable in undertaking of affairs fourthly and, in the meantime, creditors or financial institutes have a maximum opportunity to receive repayment which is composed of several procedures, for instance, to postponement performance of obligations, being adjusted from a short term loan to be a long term loan, to decrease interest rates, reduction of principals and/or accrued interests, granting a grace period of principals and/or accrued interests, receiving transferring of collateral and

non-collateral properties for payment of debts, debt-equity swap, transferring for substituting of debtors and acceptance of performance from outsiders and so forth be using debt restructuring agreement as important instruments in engagement of parties to a contract. In this regard, factors that make restructuring of debts successful should be based on voluntariness in providing collaboration and fair negotiation between creditors and debtors which all parties meet to content to be some what lenient in various conditions and terms to each other and share to receive damage to each other in an appropriate proportion. A loss generating from such a practice in some extent is regarded as a heart of debt restructuring. Restructuring of debts is, therefore, useful to both debtors and creditors. It is also considered as a proper solution for the situation of debtors' affairs that fall into the status of inability to be available performance. but it does not reach an extent that is bankruptcy. There are several parties of individuals who involve in debt restructuring process such as creditors who are financial institutes, debtors, mortgagors, pledges, sureties and other creditors who are not financial institutes.

Important things that are quite a problem to be considered are whether a legal aspect of debt restructuring agreement is acknowledgement of debts or novation of obligations or compromise of debts; problems concerning unfair covenants in debt restructuring agreement; creditors who make debt to asset swap or debt-equity swap have a risk that may be withdrawn due to making other creditors disadvantage; restrictions that an offset with share values is forbidden under Section 1119 of the Civil and Commercial Code in

case it is not confused under the reorganization process in compliance with The Bankruptcy Act and how criteria should be regarding to creditors' rights in order to create justice to both creditors and debtors which laws enforcing at present are still unable to protect the rights of parties to a contract including an aspect of not allowing an opportunity of The Bankruptcy Act for some kinds of debtors in business groups of small and medium enterprises (SMEs), namely, Limited Partnerships and Juristic Ordinary Partnerships to file a petition for business reorganization.

These thesis studied concerning restructuring of debts of Thai financial institutes in comparison with restructuring of debts or compromise of debts according to foreign laws, problems relation to rights and duties and liability of parties to a contract according to debt restructuring agreement and according to laws, restructuring of debts make by Thai Asset Management Corporation (TAMC) and an impact of laws of Thai Asset Management Corporation on commercial banks including problems of construction of courts concerning unjust covenants in debt restructuring agreement. For results of study compared with restructuring of debts or compromise of debts according to foreign laws, it is of an opinion that bringing of criteria of amicable agreement and out-of-court procedures should be considered to be adjusted for use with debt restructuring agreement and debt restructuring process of Thailand by enactment to be part of The Bankruptcy Act to be separated from reorganization process used at present which should be the process that is proper to some kinds of debtors in business groups of small and medium enterprises, namely, Limited Partnerships and Juristic

TE142606

Ordinary Partnerships in order to have a recovery process of financial status that is suitable according to the size of debtor business groups. to eliminate problems of law covenants and construction of agreements by Court that may have an impact on the rights, duties and liability of parties in debt restructuring agreement including instructing to bring measures of warning relating to financial problems occurred to be adjusted for use to prevent from happening of problems relating to non-performing loans in Thai economic and financial systems. In this regard to facilitate usefulness and to create confidence to every party of individuals concerned.